

FINANCIEEL VERSLAG 2016

Regionaal Archief Rivierenland
J.S. de Jongplein 3
4001 WG TIEL

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSRAPPORT

1 Financiële positie 2

1 **ALGEMEEN** 4

JAARREKENING

1 Balans per 31 december 2016 9

2 Staat van baten en lasten over 2016 11

3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 12

4 Toelichting op de balans per 31 december 2016 13

5 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016 20

OVERIGE GEGEVENS

1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 35

BIJLAGE

2 Doorbelasting personeelskosten

3 Overzicht definitieve kosten investering nieuwbouw RAR

4 Weerstandsvermogen en risicoanalyse

ACCOUNTANTSRAPPORT

1 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2016		31-12-2015	
	€	€	€	€
Beschikbaar op lange termijn				
Kapitaal	415.939		515.671	
Batig saldo	69.093		111.499	
Vreemd vermogen	86.208		89.869	
Langlopende schulden	<u>8.672.942</u>		<u>8.858.603</u>	
		9.244.182		9.575.642
Waarvan vastgelegd op lange termijn				
Materiële vaste activa		5.940.711		6.117.847
Werkkapitaal		<u>3.303.471</u>		<u>3.457.795</u>
Dit bedrag is als volgt aangewend				
Vorraden	16.016		17.762	
Vorderingen	19.162		49.516	
Liquide middelen	<u>3.637.189</u>		<u>3.737.932</u>	
		3.672.367		3.805.210
Af: kortlopende schulden		368.896		347.415
Werkkapitaal		<u>3.303.471</u>		<u>3.457.795</u>

FINANCIEEL VERSLAG

ALGEMEEN

Inleiding

Thans wordt u aangeboden de jaarrekening voor het dienstjaar 2016.

BBV

De rekening is opgesteld conform het Besluit begroten en verantwoord en 2003 (BBV) voor gemeenten en provincies. Dit besluit geldt ook voor gemeenschappelijke regelingen.

Doel

Het gemeenschappelijk beheer van de archiefbewaarpplaats in het werkgebied van de naar die archiefbewaarpplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers. Uitgangspunt daarbij is de gemeenschappelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alle naar die archiefbewaarpplaats overgebrachte archiefstukken.

Het verlenen van diensten aan het publiek en de deelnemers.

Het toezicht op het beheer van de niet naar de archiefbewaarpplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers.

Deelname

Deelnemende gemeenten zijn de gemeenten Tiel, Buren, Culemborg, Geldermalsen, Neder-Betuwe, Neerijnen, Maasdriel en Zaltbommel.

In 2014 is een nieuwe overeenkomst met het Waterschap Rivierenland afgesloten. De bijdrage is in relatie tot de afgesloten dienstverleningsovereenkomst voor 2016 bepaald op € 200.000.

Personeelsformatie per 1 januari 2016 (in fte)

Vaste dienst:

. Directeur/Streekarchivaris	1,00
. Teamleider Bewerken en Behouden	1,00
. Teamleider Externe Dienstverlening	1,00
. Teamleider Digitalisering	1,00
. Medewerkers	11,74

. Derden	2,33
	<u>18,07</u>

Personeelsformatie per 1 januari 2016 (in aantal medewerkers)

Vaste dienst:

. Directeur/Streekarchivaris	1
. Teamleider Bewerken en Behouden	1
. Teamleider Externe Dienstverlening	1
. Teamleider Digitalisering	1
. Medewerkers	15

. Derden	3
	<u>22</u>

Loonkosten

De salarisadministratie is uitbesteed aan de gemeente Tiel.

Voor de interne doorbelasting van de loonkosten wordt per fte een norm van 1425 productie-uren op jaarbasis gehanteerd. Hierin zitten verdisconteerd de vakantie/verlof/ziekte/opleidingen/overleg uren.

In 2016 is gewerkt met doorbelasting gebaseerd op een globale wijze van tijdschrijven.

De posten opgenomen bij de regels "doorbelasting" hebben te maken met de interne doorbelasting van de gewerkte uren die aan desbetreffende kostenplaatsen en producten zijn toegerekend. De verschillen in deze kosten tussen begroting en rekening zijn een gevolg van incidentele wijziging van taken etc. Deze verschillen hebben geen invloed op het financiële eindresultaat.

Gemeentelijke bijdrage

De berekende bijdrage wordt hieronder inzichtelijk gemaakt.

In de begroting 2016 is de bijdrage per inwoner voor alle deelnemende gemeenten € 9,64.

De bijdragen over 2016 waren als volgt:

	Aantal		
	inwoners 2016	Rekening 2015	Rekening 2016
Gemeente Buren	26.105	248.531	251.391
Gemeente Culemborg	27.547	263.760	265.278
Gemeente Geldermalsen	26.328	252.174	253.539
Gemeente Neder-Betuwe	22.728	215.760	218.870
Gemeente Neerijnen	12.036	114.902	115.907
Gemeente Tiel	41.584	399.431	402.217
Gemeente Maasdriel	24.180	231.008	232.853
Gemeente Zaltbommel	27.360	259.917	263.478
	<u>207.868</u>	<u>1.985.483</u>	<u>2.003.533</u>

Resultaat

Het positief resultaat (batig saldo) bedraagt over 2016 € 69.093.

Aandachtspunten

A. Rente

Het Regionaal Archief Rivierenland heeft voor de in haar beheer zijnde middelen geen rente-instrumenten afgesloten.

De geldmiddelen bestaan alleen maar uit middelen in rekening-courant en corresponderende spaarrekeningen.

Het langjarig vaste rentepercentage ligt op het niveau zoals dat in de definitieve financiële afwikkeling van de nieuwbouw is betrokken.

De leningen zijn in 2009 opgenomen. De gedeeltelijk nog niet benodigde middelen zijn, mede op basis van een advies van Deloitte, bij ABN/Amro in deposito's geplaatst.

B. Inhuur derden

Er waren 3 personen (ca. 2,33 fte's) via Lander actief bij het Regionaal Archief Rivierenland.

Hiervoor worden relatief lage tarieven in rekening gebracht.

C. Automatisering

Een belangrijk onderdeel van het archief is de automatisering.

De kantoorautomatisering is op basis van een overeenkomst uitbesteed aan één van de deelnemende gemeenten (gemeente Tiel). Het beheer van het archiefbeheersysteem MAISFlexis is cruciaal voor alle taken en dienstverlening aan de klanten en de gemeenten.

D. Ziekte

Er zijn in 2016 beperkte uitgaven gedaan voor vervanging wegens ziekte en/of zwangerschap. Het ziekteverzuimpercentage bij het RAR was 9,05%. De groei van het ziekteverzuim heeft de nodige aandacht van de directie. Daar waar mogelijk is het ziekteverzuim binnen de aanwezige personeelsformatie opgevangen. Gezien de omvang van het verzuim zijn vervanging en daarmee samenhangende extra personele kosten te verwachten.

E. Regelgeving

De steeds veranderende regelgeving vraagt van de medewerkers steeds meer tijd. Naleving is essentieel.

F. BTW

Het Regionaal Archief Rivierenland is btw-plichtig. Het bedrag per inwoner wordt met 21% btw belast. De btw is voor de deelnemende gemeenten en het Waterschap verrekenbaar. Alle bedragen opgenomen in deze jaarrekening zijn **exclusief** btw.

G. Management

In het kader van het reorganisatie traject en de toegenomen management druk, i.v.m. het wegvallen van de manager Externe dienstverlening, is er sprake van tijdelijke inhuur van management capaciteit.

H. Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) schrijft voor dat voor topfunctionarissen in de zin van de WNT de bezoldigingsgegevens openbaar worden gemaakt in de jaarrekening. In de hierna opgenomen overzichten zijn de openbaar te maken bezoldigingsgegevens opgenomen.

Omschrijving	E. Kok-Majewska
Functie	Directeur/streekarchivaris
Duur dienstverband in 2016	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning	€ 83.390
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 5.515
Beloning betaalbaar op termijn	€ 3.230
Totaal beloning	€ 92.315
Toepasselijk WNT-maximum	€ 179.000

I. Digitalisering

In 2016 zijn de digitaliseringstrajecten voortgezet en bekostigd uit de daarvoor beschikbare reserve.

J. Geldleningen

In 2008 zijn t.b.v. de nieuwbouw bij de BNG 2 vaste geldleningen afgesloten. Het zijn beide annuïteiten leningen met een vaste rente gedurende de gehele looptijd. Lening A heeft een hoofdsom van € 2 miljoen en een looptijd van 20 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,73% Lening B heeft een hoofdsom van € 8 miljoen en een looptijd van 40 jaar. De rente is gedurende de gehele looptijd 4,78% De looptijd en de annuïtaire aflossing van de beide leningen corresponderen met de kapitaallastenberekening voor de nieuwbouw. In de kapitaallastenberekening is uitgegaan van een rente van 4,75%. In het jaar 2009 zijn beide leningen opgenomen. De eerste aflossing (binnen de annuïteit) vond in 2009 plaats. Terzake wordt verwezen naar de langlopende schulden. Middels de nieuw vastgestelde Gemeenschappelijke Regeling RAR, die op 1 januari 2014 in werking is getreden, staan de deelnemende gemeenten in formele zin gezamenlijk garant voor de beide aangegeven geldleningen. Daartoe is op de voorgeschreven en gebruikelijke wijze in de Gemeenschappelijke Regeling artikel 27, lid 3 opgenomen: Dit artikel luidt als volgt: Voor het betalen van rente en aflossing van geldleningen en in rekening-courant opgenomen gelden staan de deelnemers garant voor zover terzake door andere overheidsorganen geen garantie is verstrekt.

K. Kosten VVE

De exploitatiekosten van het archiefcomplex zijn in de jaarrekening opgenomen. Dat geldt ook voor de bijdrage aan de VVE en de verrekening met de Energie B.V.

De onderhoudsfonds wordt met ingang van 2016 tevens beheerd door VvE.

L. Frictiekosten

De aansluiting van het SAB bij het RAR heeft éénmalige frictiekosten met zich mee gebracht. Daar was al rekening mee gehouden.

De kosten werden geraamd op € 85.000,-- en de afschrijvings termijn is op 10 jaar bepaald.

In 2014 heeft een eerste afschrijving op deze kosten plaats gevonden.

M. Batig saldo

Het batig saldo over het jaar 2016 bedraagt € 69.093.

Afgezet tegen de begroting 2016 kan het batig saldo als volgt globaal worden gespecificeerd:

Incidenteel minder uitgaven:

Voordeel op kosten huisvesting		50.171	
Voordeel op organisatie/beheer/administratie		20.559	
Voordeel op automatisering		23.563	
	subtotaal		<u>94.293</u>

Incidenteel meer lasten:

Nadeel op personeelslasten		-18.309	
Saldo diverse kleine lasten		-6.891	
	subtotaal		<u>-25.200</u>
Batig saldo 2016	totaal		<u><u>69.093</u></u>

N. Weerstandsvermogen en risicoanalyse

Voor de stand van het weerstandsvermogen per eind 2016 wordt verwezen naar de bijlage.

Daarbij is de systematiek gevolgd zoals die is opgenomen in de eind 2014 door het AB vastgestelde Adviesnota Risico management en Weerstandsvermogen.

Minimale weerstandsvermogen is bepaald op de factor 1. Op basis van de geïnventariseerde risico's, zoals opgenomen in de vastgestelde en genoemde Nota, bedraagt het normvermogen minimaal € 232.000.

De weerstandsratio in 2016 is 1,79. Dat levert voor 2016 nog de kwalificatie "goed" op.

De komende jaren zal de ratio door de aanwending van de reserves lager uitkomen.

De risico's worden conform de BBV tweemaal in 2017 herijkt.

O. Vennootschapsbelasting (VpB)

Vanaf 1 februari 2016 is er sprake van gewijzigde wet- en regelgeving. De gemeenschappelijke regeling is vanaf die datum in beginsel belastingplichtig voor de VpB. Momenteel vindt overleg plaats met de belastingdienst om zekerheid te verkrijgen over deze eventuele belastingplicht. Zowel onze belastingadviseur als de directie van het Regionaal Archief Rivierenland zijn van mening dat er geen sprake is van de genoemde belastingplicht. In 2017 zal er definitief duidelijkheid zijn over de belastingplicht voor de vennootschapsbelasting.

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2016
(voor resultaatverdeling)

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiële vaste activa (1)				
Gebouwen en -terreinen	5.898.221		6.066.857	
Frichtiekosten aansluiting SAB bij RAR	42.490		50.990	
		5.940.711		6.117.847
		5.940.711		6.117.847
Vlottende activa				
Vorraden (2)		16.016		17.762
Vorderingen (3)				
Debiteuren	12.594		14.623	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	8		82	
Overlopende activa	6.560		34.811	
		19.162		49.516
Liquide middelen (4)		3.637.189		3.737.932
		3.672.367		3.805.210
		<u>9.613.078</u>		<u>9.923.057</u>

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Vermogen	(5)			
Reserves		415.939		515.671
Batig saldo		69.093		111.499
Vreemd vermogen	(6)			
Vreemd vermogen		86.208		89.869
Langlopende schulden	(7)			
Schulden aan kredietinstellingen		8.672.942		8.858.603
Kortlopende schulden	(8)			
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		185.661		176.209
Crediteuren		28.039		30.472
Belastingen en premies sociale verzekeringen		74.237		68.464
Overlopende passiva		80.959		72.270
		<u>368.896</u>		<u>347.415</u>
		<u>9.613.078</u>		<u>9.923.057</u>

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	€	€	€
Lasten			
Beheer en administratie			
Programma 1, Verwerving en materiële verzorging van archieven en documentatiemateriaal	(19) 625.656	701.235	626.017
Programma 2, Ontsluiting van archieven en documentatiemateriaal	(20) 438.964	495.916	486.290
Programma 3, Dienstverlening aan het publiek, de gemeenten en waterschap Rivierenland	(21) 748.295	787.661	717.617
Programma 4	(22) 168.150	146.290	127.277
Paragraaf weerstandsvermogen (alg. dekkingsmiddelen)	(23) -1.981.065	-2.131.102	-1.957.201
	-	-	-

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voorraden

De voorraad betreft boeken. De boeken worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Vreemd vermogen

Vreemd vermogen

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Gebouwen en -terreinen	Frictiekosten aansluiting SAB bij RAR	Totaal
	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2016</i>			
Aanschaffingswaarde	6.688.513	67.990	6.756.503
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-621.656	-17.000	-638.656
	<u>6.066.857</u>	<u>50.990</u>	<u>6.117.847</u>
<i>Mutaties</i>			
Afschrijvingen	-168.636	-8.500	-177.136
	<u>-168.636</u>	<u>-8.500</u>	<u>-177.136</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2016</i>			
Aanschaffingswaarde	6.688.513	67.990	6.756.503
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-790.292	-25.500	-815.792
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>5.898.221</u>	<u>42.490</u>	<u>5.940.711</u>
Som der herwaarderingen	<u>-506.269</u>	<u>-</u>	<u>-506.269</u>

Afschrijvingspercentages

	%
Gebouwen en -terreinen	2,5 - 10
Frictiekosten aansluiting SAB bij RAR	10

VLOTTENDE ACTIVA

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
2. Voorraden		
Boeken	<u>16.016</u>	<u>17.762</u>
3. Vorderingen		
Debiteuren		
Debiteuren	<u>12.594</u>	<u>14.623</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	<u>8</u>	<u>82</u>
Overlopende activa		
Rente	6.550	34.811
Diversen	10	-
	<u>6.560</u>	<u>34.811</u>
4. Liquide middelen		
ABN AMRO Ondernemersrekening	4.203	2.089
ABN AMRO Zakelijk Flexibel Deposito	869	12.948
ABN AMRO Zakelijk Kwartaal Deposito Plus	2.751	64.673
ABN AMRO Zakelijk Wachtijd Deposito 31	3.627.314	3.657.314
Kas	2.052	908
	<u>3.637.189</u>	<u>3.737.932</u>

PASSIVA

5. Eigen vermogen

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Reserves		
Reserve informatisering/ digitalisering/ bedrijfsvoering	246.913	277.115
Reserve project educatie	8.000	8.000
Reserve uitbreiding archiefdepot	57.481	116.992
Algemene reserve	72.803	71.604
Reserve automatiseringsfonds oud SAB	30.742	41.960
	<u>415.939</u>	<u>515.671</u>
<i>Reserve informatisering/ digitalisering/ bedrijfsvoering</i>		
Stand per 1 januari	277.115	345.707
Overige vermeerderingen	16.980	8.137
	<u>294.095</u>	<u>353.844</u>
Verminderen zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve	-47.182	-76.729
Stand per 31 december	<u>246.913</u>	<u>277.115</u>
<i>Reserve afronding nieuwbouw</i>		
Stand per 1 januari	-	27.164
Overige vermeerderingen	-	1.478
	<u>-</u>	<u>28.642</u>
Verminderen zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve	-	-28.642
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Reserve project educatie</i>		
Stand per 1 januari	8.000	8.000
Stand per 31 december	<u>8.000</u>	<u>8.000</u>
<i>Reserve uitbreiding archiefdepot</i>		
Stand per 1 januari	116.992	119.370
	<u>116.992</u>	<u>119.370</u>
Verminderen zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve	-59.511	-2.378
Stand per 31 december	<u>57.481</u>	<u>116.992</u>

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
<i>Algemene reserve</i>		
Stand per 1 januari	71.604	71.604
Overige vermeerderingen	35.999	-
	<u>107.603</u>	<u>71.604</u>
Verminderen zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve	-34.800	-
Stand per 31 december	<u><u>72.803</u></u>	<u><u>71.604</u></u>
 <i>Reserve automatiseringsfonds oud SAB</i>		
Stand per 1 januari	41.960	41.960
Verminderen zoals beschikkingen over en bijdragen uit reserve	-11.218	-
Stand per 31 december	<u><u>30.742</u></u>	<u><u>41.960</u></u>
 <i>Reserve studiefonds oud SAB</i>		
Stand per 1 januari	-	6.941
Onttrekking	-	-6.941
Stand per 31 december	<u><u>-</u></u>	<u><u>-</u></u>

6. Vreemd vermogen

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Vreemd vermogen		
Publicatiefonds	53.487	57.148
Project Metamorfoze	32.721	32.721
	<u>86.208</u>	<u>89.869</u>
	2016	2015
	€	€
<i>Publicatiefonds</i>		
Stand per 1 januari	57.148	57.447
Toevoeging als gevolg van verkopen, subsidie en overige vergoedingen	-	1.179
	<u>57.148</u>	<u>58.626</u>
Onttrekkingen met betrekking tot uitgifte en verkoop van boeken vallend onder het publicatiefonds	-3.661	-1.478
Stand per 31 december	<u>53.487</u>	<u>57.148</u>
<i>Project Metamorfoze</i>		
Stand per 1 januari	32.721	-
Dotatie	-	55.298
	<u>32.721</u>	<u>55.298</u>
Onttrekking	-	-22.577
Stand per 31 december	<u>32.721</u>	<u>32.721</u>
<i>Onderhoudsfonds MJOB</i>		
Stand per 1 januari	-	54.858
Dotatie	-	21.078
	<u>-</u>	<u>75.936</u>
Onttrekking	-	-75.936
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>-</u>

7. Langlopende schulden

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen		
Leningen	8.672.942	8.858.603
	2016	2015
	€	€
<i>Lening BNG 661</i>		
Stand per 1 januari	7.492.524	7.581.543
Aflossing	-92.587	-89.019
Stand per 31 december	7.399.937	7.492.524
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-97.857	-92.587
Langlopend deel per 31 december	7.302.080	7.399.937

Deze hypothecaire lening ad € 8.000.000 is verstrekt ter financiering van J.S. de Jongplein 3. Aflossing vindt plaats over een periode van 40 jaar. Het rentepercentage bedraagt 4,78% vast tot en met 2049. Het aantal resterende kwartaaltermijnen bedraagt 131.

Van het restant van de hypotheek per 31 december 2016 heeft een bedrag van € 6.829.841 een looptijd langer dan vijf jaar.

Lening BNG 660

Stand per 1 januari	1.542.288	1.622.218
Aflossing	-83.622	-79.930
Stand per 31 december	1.458.666	1.542.288
Aflossingsverplichting komend boekjaar	-87.804	-83.622
Langlopend deel per 31 december	1.370.862	1.458.666

De hypothecaire lening ad € 2.000.000 is verstrekt ter financiering van van J.S. de Jongplein 3. Aflossing vindt plaats over een periode van 20 jaar. Het rentepercentage bedraagt 4,73% vast tot en met 2029. Het aantal resterende kwartaaltermijnen bedraagt 44.

Van het restant van de hypotheek per 31 december 2016 heeft een bedrag van € 947.979 een looptijd langer dan vijf jaar.

8. Kortlopende schulden

	<u>31-12-2016</u>	<u>31-12-2015</u>
	€	€
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden		
Leningen BNG	<u>185.661</u>	<u>176.209</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	<u>74.237</u>	<u>68.464</u>
Overlopende passiva		
Onroerend zaakbelasting	-	36.000
Reservering vakantiegeldverplichting	33.714	-
Accountantskosten	4.500	5.600
Ontvangen voorschotten	500	-
Investeringsverplichting	3.745	-
Energiekosten	-	22.533
Gemeente Tiel kopieermachine	-	616
Gemeente Tiel salarisadministratie	7.600	7.521
Nog te betalen onderhoudsreservering	<u>30.900</u>	-
	<u>80.959</u>	<u>72.270</u>

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil 2016	Realisatie 2015
	€	€	€	€
9. Baten programma 1, Verwerving en materiële verzorging van archieven en documentatiemateriaal				
Verwerving van archieven en documentatiemateriaal	1.544	600	944	3.690
Hergroepering baten Programma 1, Verwerving en materiële verzorging van archieven en documentatiemateriaal	-1.544	-600	-944	-3.690
	-	-	-	-
10. Baten programma 2, Ontsluiting van archieven en documentatiemateriaal				
Verkopen archiefwinkel	1.915	1.900	15	1.769
Hergroepering baten Programma 2, Ontsluiting van archieven en documentatiemateriaal	-1.915	-1.900	-15	-1.769
	-	-	-	-
11. Baten programma 3, Dienstverlening aan het publiek, de gemeenten en waterschap Rivierenland				
studiezaal/ schriftelijke dienstverlening	588	1.500	-912	771
Gemeenten en Waterschap	4.327	1.000	3.327	9.474
Tentoonstellingen	3.266	-	3.266	10.387
Educatie	4.692	1.000	3.692	6.349
Fotografie	709	1.500	-791	2.840
Hergroepering baten programma 3, Dienstverlening aan het publiek, de gemeenten en waterschap Rivierenland	-13.582	-5.000	-8.582	-29.821
	-	-	-	-
12. Baten uit acties van derden				
Extra dienstverlening toezicht	-	4.000	-4.000	-
Hergroepering baten programma 4, Baten uit acties van derden	-	-4.000	4.000	-
	-	-	-	-

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil 2016	Realisatie 2015
	€	€	€	€
13. Baten paragraaf weerstandsvermogen (alg. dekkingsmiddelen)				
Bijdrage Gemeenten	2.003.533	2.003.562	-29	1.985.483
Bijdrage Waterschap Rivierenland	200.000	200.000	-	200.000
Renteopbrengst leningen nog niet aangewende middelen Nieuwbouw	6.550	21.000	-14.450	34.449
Interne doorbelasting kapitaallasten (rente bestanddeel) nieuwbouw	289.159	289.159	-	297.006
Interne doorbelasting kapitaallasten (rente bestanddeel) uitbreiding	-	45.837	-45.837	-
Taakstellend (dekking uitbreiding)	-	14.492	-14.492	-
Hergroepering baten Paragraaf weerstandsvermogen (alg. dekkingsmiddelen)	-2.499.242	-2.574.050	74.808	-2.516.938
	-	-	-	-
Personeelslasten				
14. Lonen en salarissen				
Directeur/ teamleiders	356.645	341.631	15.014	333.228
Medewerkers	760.044	706.981	53.063	701.979
Loonvergoeding derden (w.o.Lander)	24.321	33.120	-8.799	27.436
Vervanging wegens ziekte	19.083	25.375	-6.292	22.711
Vrijwilligers vergoeding	2.010	10.000	-7.990	7.228
	1.162.103	1.117.107	44.996	1.092.582
Ontvangen ziekengelduitkeringen	-9.381	-	-9.381	-
Doorbelaste personeelslasten	-1.152.722	-1.117.107	-35.615	-1.092.582
	-	-	-	-
15. Overige personeelslasten				
Reiskosten	2.738	11.200	-8.462	5.190
Personeelactiviteiten	2.398	3.000	-602	1.542
Studie/ cursuskosten	14.068	19.000	-4.932	22.454
Overige personeelskosten	7.450	10.000	-2.550	726
Werving en selectie	1.480	1.000	480	-
Verzekeringen	495	500	-5	5.513
Overige personeelsbeheer (Arbo - Fuwa)	3.765	5.000	-1.235	-
	32.394	49.700	-17.306	35.425
Doorberekenende overige personeelslasten	-32.394	-49.700	17.306	-35.425
	-	-	-	-

Overige bedrijfslasten

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil 2016	Realisatie 2015
	€	€	€	€
16. Huisvestingslasten				
Kapitaallasten (investering nieuwbouw)	457.795	457.795	-	457.795
Inrichting en kleine inventaris	1.286	1.000	286	792
Onderhoudskosten	59.116	70.900	-11.784	47.170
Huishoudelijke dienst	3.971	3.030	941	3.055
Verbruikskosten (energie + water)	59.593	74.800	-15.207	61.981
Bedrijfsafval/papiervernietiging	1.208	1.200	8	1.240
Verzekering	6.452	5.830	622	6.286
Schoonmaak	34.416	42.120	-7.704	38.621
Administratie VvE en overige	1.843	1.900	-57	1.736
Belastingen en heffingen	9.693	500	9.193	36.164
Kapitaallasten (investering uitbreiding)	-	68.468	-68.468	-
Energie/ beheer kosten uitbreiding	-	13.645	-13.645	-
Doorbelasting personeelskosten	38.840	12.018	26.822	24.663
Huisvestingsinkomsten	-	-2.000	2.000	-
	674.213	751.206	-76.993	679.503
Schuldigerkenning Energie B.V. (lening)	-14.242	-14.242	-	-14.242
Doorbelaste huisvestingslasten	-659.971	-736.964	76.993	-665.261
	-	-	-	-
17. Organisatie/ beheer/ administratie				
Lidmaatschappen/contributies	1.955	2.600	-645	1.951
Kantoorbenodigdheden	4.351	7.070	-2.719	4.695
Drukwerk	4.055	7.000	-2.945	8.248
Kosten telefoon/ fax	2.227	5.000	-2.773	1.955
Portokosten	2.136	3.000	-864	2.918
Financiële administratie/ accountant	11.806	9.000	2.806	11.841
Salarisadministratie	7.600	9.900	-2.300	7.521
Representatiekosten	2.055	4.000	-1.945	1.792
Onvoorzien	-	-	-	37
Bankkosten	391	750	-359	413
Afschrijving frictiekosten	-	8.500	-8.500	-
Porti	-174	-	-174	-
Overige kosten	-	2.000	-2.000	-
Doorbelasting personeels- en huisvestingskosten	334.086	207.884	126.202	216.105
	370.488	266.704	103.784	257.476
Bankinkomsten	-141	-2.000	1.859	-1.685
Doorbelaste Organisatie/ beheer/ administratie	-370.347	-264.704	-105.643	-255.791
	-	-	-	-

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Verschil 2016	Realisatie 2015
	€	€	€	€
18. Automatisering				
Hardware	1.010	500	510	734
Opslag bestanden file-server	2.371	8.200	-5.829	6.688
Website/ internet	2.251	500	1.751	1.089
Archiefbeheersysteem	52.887	62.300	-9.413	58.751
Beheer c.s. ICT (service level contract)	49.480	60.000	-10.520	49.190
Software	-62	-	-62	-
Doorbelasting personeels-, huisvestings- en Organisatie/ beheer/ administratiekosten	85.512	38.558	46.954	71.020
	193.449	170.058	23.391	187.472
Doorbelaste Automatisering	-193.449	-170.058	-23.391	-187.472
	-	-	-	-

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil 2016	Realisatie 2015
	€	€	€	€
19. Programma 1, Verwerving en materiële verzorging van archieven en documentatiemateriaal				
Bibliotheek/ audiovisueel materiaal/ atlas	8.167	8.100	67	11.851
Abonnementen	3.376	3.470	-94	2.223
Verpakken en conserveren	15.244	16.000	-756	13.710
Schaduwarchivering	7.693	10.200	-2.507	10.487
Restauratie archieven	8.517	7.250	1.267	7.170
Overige/ reproducties	-	1.480	-1.480	-
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Verwerving	104.162	75.513	28.649	86.304
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Materiële verzorging	481.353	579.822	-98.469	497.962
	<u>628.512</u>	<u>701.835</u>	<u>-73.323</u>	<u>629.707</u>
Hergroepering baten Programma 1, Verwerving en materiële verzorging van archieven en documentatiemateriaal	-1.544	-600	-944	-3.690
Restauratie archieven	-1.312	-	-1.312	-
	<u>625.656</u>	<u>701.235</u>	<u>-75.579</u>	<u>626.017</u>
20. Programma 2, Ontsluiting van archieven en documentatiemateriaal				
Aankopen Archiefwinkel (t.b.v. verkoop)	-	1.000	-1.000	-
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Ontsluiting	440.879	496.816	-55.937	488.059
	<u>440.879</u>	<u>497.816</u>	<u>-56.937</u>	<u>488.059</u>
Hergroepering baten Programma 2, Ontsluiting van archieven en documentatiemateriaal	-1.915	-1.900	-15	-1.769
	<u>438.964</u>	<u>495.916</u>	<u>-56.952</u>	<u>486.290</u>

Verwerving

Het product Verwerving heeft tot doel de veiligstelling van het regionale, documentaire cultureel erfgoed evenals de opbouw van een documentenbestand als weerspiegeling van de ontwikkeling en de geschiedenis van de regio. Verwerving omvat archieven, foto's, films, video's, prenten, kaarten, boeken, tijdschriften en digitaal materiaal. Hieronder valt ook de wettelijk verplichte overbrenging van archieven van de gemeenten die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling van het RAR en die verkeren in een goede en geordende en toegankelijke staat.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Verschillende overbrengingen (gemeenten), aankopen en schenkingen waaronder 2500 foto's, 75 prentbriefkaarten, 26 prenten, 4 aquarellen, 500 bouw- en kadastrale tekeningen/kaarten, 35 fotoalbums en verschillende AV-materialen.
- Ten behoeve van de affichecollectie zijn 200 nieuwe affiches verzameld.
- In 2016 werd circa 60 m archief verworven:
 - Milieudossiers gemeente Tiel 1946-2001, 16,25 m, toegang 1608,
 - Notariële archieven Bommelerwaard, aanvulling 1916-1935, ca 13,5 m
 - Nederlandse Hervormde Gemeente Acquoy 19^e-20^e eeuw; overdracht in eigendom, 3 m – toegang 2091.
- Schenkingen van archiefmateriaal door particulieren in 2016:
 - Diverse kleine aanwinsten in toegang 1575 Losse aanwinsten
 - 2196 Vrouwenvereniging DAILA te Deil (0,12 m)
 - 560 aanvulling archief John van Buuren (1,5 m)
 - Stukken Polder Deil (1276) en Gemeentebestuur van Deil (2145) (0,62 m)
 - 2234 Fok- en controleervereniging Beesd en Deil (0,06)
 - 2091 Ned. Herv. gemeente Acquoy ca. 1815-1930 (3 m)
 - Stichting Openbaar Onderwijs De Bogerd voor Rossum en Hurwenen 1998-1999 (0,25) Nb. de school werd na 2 jaar opgeheven.
- De collectie videobanden (0662) is opgeschoond. Dubbele banden en banden waarvan het originele materiaal bij het instituut Beeld & Geluid berust zijn vernietigd.
- De bibliotheek bestandsdelen zijn verder gesaneerd. Dit leidde tot een vermindering van collectietoegangen, vereenvoudiging van coderingen in het archiefbeheersysteem en tot een ruimte besparing van ca. 60 meter.
- Er is incidenteel overleg geweest met het Stadskasteel Zaltbommel over de afstemming van het verzamelen.
- Een concept acquisitieplan voor de jaren 2016 – 2018 is opgesteld. Daarin is een aparte paragraaf opgenomen over de acquisitie voor de atlas en de bibliotheek. Het plan is via de website beschikbaar.
- Overname archieven op basis van wettelijke overbrenging.

Materiële verzorging

Het product Materiële verzorging heeft tot doel de bewaking en het herstel van de materiële conditie van de historische documenten met het oog op hun behoud. Wettelijk geldt een garantietermijn van 100 jaar.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Aan een aantal objecten uit de atlas zijn door de afdeling Beheer & Behoud conserverende werkzaamheden uitgevoerd, veelal om digitalisering goed mogelijk te maken.
- Ook is werk verricht aan de verpakking van ca. 600 objecten o.a. collectie Atlas Culemborg, Atlas RAR, Archief Weeshuis Buren, Collectie Prins, Collectie WSRL.

- In het kader van de digitalisering van een aantal krantentitels is door een extern bureau in huis conserveringswerk gedaan aan 300 krantenleggers ten hoeve van het digitaliserings_ klaarmaken van deze bladen.
- Het merendeel van de analoge films is al geplaatst in het koude depot. Verschillende films zijn tegelijk met de digitalisering ook omgeblikt en op een nieuwe kern geplaatst.
- Begeleiding externe restauraties. Ca 10 meter is gerestaureerd met daarin delen van: ORA Buren, ORA Culemborg, ORA Tiel, Gemeentebestuur Waardenburg, Neerijnen, Est en Opijnen.
- Veel aandacht voor uniforme verpakking, nummering en berging van de archieven en verbetering van de plaatsing in de depots. In 2016 is ca. 555 meter archief efficiënter opgeborgen door middel van verplaatsen, verpakken, ompakken, indikken en etiketteren (gepland 125 meter).
- De schade-inventarisatie van alle rechterlijke archieven is zoals gepland afgerond.

Niet of deels gerealiseerd:

- Systematische schade-inventarisaties, waardoor een goed overzicht van de omvang van de totale schade en de totale restauratie- en conserveringswerkzaamheden wordt verkregen is gemaakt voor ca 40 meter. De geplande 100 meter is niet gehaald wegens relatief hoog ziekteverzuim (inclusief zwangerschap) op de desbetreffende afdeling. Wel is van ca. 450 meter een steekproef schade-inventarisatie gemaakt.

Extra gerealiseerd:

Conservering digitaal materiaal:

- Alle 'moederbestanden' van gedigitaliseerd (analoog/papier) materiaal zijn geplaatst op een fileserver. Alle bestanden zijn nu op toegangsnummer geplaatst. In 2017 zal een laatste controle volgen, waarna de externe schijven en cd's/dvd's vernietigd kunnen worden.

Ontsluiting

Het product Ontsluiting heeft tot doel het systematisch beschrijven van de historische bronnen, zowel per archief of collectie als op overkoepelend niveau, zodat de bezoeker ze kan raadplegen.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- De aanwinsten werden direct globaal beschreven en de toegangen beschikbaar gesteld via de website.
- Verdere ontsluiting van de archieven en collecties met de hoogste prioriteiten volgens het bijgestelde rapport van de projectgroep inventarisatie. Er is ca. 225 strekkende meter archief bewerkt (de geplande 300 meter is niet gehaald wegens relatief hoog ziekteverzuim op de desbetreffende afdeling). Voorbeeld van de (deels) bewerkte archieven en aanwinsten (volledige lijst is te vinden op onze web-site)
 - 0023 Stichting Belangengemeenschap Gelders Rivierengebied
 - 0197 Dienst gemeentewerken Tiel 1945-1991
 - 0402 Gemeentebestuur Tiel 1946-1978
 - 0748 Hervormde gemeente Beusichem
 - 0831 Oud-katholieke kerk Culemborg
 - 0832 Evangelisch-Lutherse Kerk
 - 0833 Gemeentepolitie Culemborg
 - 0909 NH gemeenten Rijswijk
 - 1219/1220 Algemeen Arm Bestuur/Maatschappelijke Hulpbetoon Culemborg
 - 1281 Dorpspolder Gellicum voor 1838
 - 1284 Gemeenschappelijke bemaling Gellicum en Rump
 - 1297 Vergunningen dijken Over- en Nederbetuwe
 - 2231 RK Parochie Rump
 - 3206-3210 Milieuvergunningen Maasdriel en Zaltbommel
 - 3284 St. Muziekschool Peter van Anrooij

- 3304 St. Openbaar onderwijs Rossum-Hurwenen.
- Verdere systematische indexering van genealogische bronnen zoveel mogelijk door inzet en begeleiding van vrijwilligers. De in 2015 afgeronde indexering van het bevolkingsregister is in 2016 verder gecontroleerd, aangevuld met extra bronnen, bewerkt voor digitale publicatie en op de website beschikbaar gesteld. Vervolgens is ingezet op de indexering van DTB register van voor 1811. Daarvan zijn inmiddels 80 registers geïndexeerd. Het totale aantal namen die eind 2016 op de website doorzoekbaar zijn is ca. 2,2 mln.
- Versterken van de begeleiding aan de vrijwilligers, die zich voornamelijk bezig houden met secundaire ontsluiting (maken van indexen op diverse bronnen, etc.) door middel van aan te leggen vrijwilligerswerkportfolio en vastleggen werkinstructies.
- De zoekmogelijkheid in bijna 6.000 bewaard gebleven overlijdensverklaringen van Bommelerwaardse gemeenten is verbeterd, door splitsing met het bestand van overlijdensakten.
- Enkele honderdduizenden scans zijn online beschikbaar gekomen, uit o.a.:
 - 400 bevolkingsregisters
 - Honderden bouw- en milieuvergunningen van de gemeente Zaltbommel 1876-1960
 - 1300 bouw- en milieuvergunningen van de gemeente Maasdriel tot en met 1945
 - Gemeenteraadsnotulen van de gemeenten Maasdriel, Neerijnen en Geldermalsen
 - Diverse tot dan toe nog niet gedigitaliseerde DTB- en lidmatenregisters.
- Van een groot aantal atlas collecties, fotografische en cartografische documenten in archieven zijn objecten nader beschreven. In totaal ca. 4250 stuks.
- Ontdubbelen objecten in atlas collecties.

Niet of deels gerealiseerd:

De beschrijving van de affichecollecties is niet volledig gerealiseerd. Wel zijn de affiches van de collectie Buren (0817) en Tiel (0651) nu allemaal gedigitaliseerd. De (digitale) collectie moet nagekeken worden op dubbel en materiaal wat afgestoten kan worden.

	Realisatie 2016	Begroting 2016	Vershil 2016	Realisatie 2015
	€	€	€	€
21. Programma 3, Dienstverlening aan het publiek, de gemeenten en waterschap Rivierenland				
Tentoonstellingen	450	4.080	-3.630	9.268
Educatie en promotie	3.468	9.640	-6.172	11.668
Publicatiefonds	171	-	171	173
Fotografie en multi-media	732	500	232	787
Aankoop goederen/ uitbesteed werk	1.155	1.000	155	401
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Publiek	457.716	461.383	-3.667	426.831
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Gemeenten en Waterschap	98.267	106.922	-8.655	75.400
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Tentoonstellingen	18.302	19.505	-1.203	29.540
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Educatie	40.746	50.591	-9.845	35.583
Doorbelasting kostenplaatsen Bibliotheek	80.253	37.425	42.828	64.666
Doorbelasting kostenplaatsen ten laste van Fotografie	60.617	101.615	-40.998	93.121
	<u>761.877</u>	<u>792.661</u>	<u>-30.784</u>	<u>747.438</u>
Hergroepering baten programma 3, Dienstverlening aan het publiek, de gemeenten en waterschap Rivierenland	-13.582	-5.000	-8.582	-29.821
	<u>748.295</u>	<u>787.661</u>	<u>-39.366</u>	<u>717.617</u>
22. Programma 4				
Doorbelasting toezicht	168.150	150.290	17.860	127.277
Hergroepering baten programma 4, Baten uit acties van derden	-	-4.000	4.000	-
	<u>168.150</u>	<u>146.290</u>	<u>21.860</u>	<u>127.277</u>
23. Paragraaf weerstandsvermogen (alg. dekkingsmiddelen)				
Rente leningen nieuwbouw	427.948	427.948	-	436.069
Afschrijving frictiekosten aansluiting SAB bij het RAR	8.500	-	8.500	8.500
Batig saldo	69.093	-	69.093	111.499
Onvoorzien	12.636	15.000	-2.364	3.669
	<u>518.177</u>	<u>442.948</u>	<u>75.229</u>	<u>559.737</u>
Hergroepering baten Paragraaf weerstandsvermogen (alg. dekkingsmiddelen)	-2.499.242	-2.574.050	74.808	-2.516.938
	<u>-1.981.065</u>	<u>-2.131.102</u>	<u>150.037</u>	<u>-1.957.201</u>

Publiek

Het product 'Studiezaal en schriftelijke dienstverlening' heeft tot doel het geven van uitvoering aan de openbaarheid van de archieven en collecties ingevolge de Archiefwet in de vorm van een directe dienstverlening aan individuele burgers.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Diverse (historische) verenigingen hebben hun bijeenkomsten bij het RAR georganiseerd.
- Een Open Dag van het RAR in het thema staat van Kinderen in het archief (met als grote publiekstrekker Archief Escaperoom met archiefopdrachten).
- Het downloaden en bekijken van de gedigitaliseerde bronnen is vereenvoudigd.
- Van de oude boeken/drukken uit de bibliotheekcollectie zijn de eerste verwijzingen te vinden naar Google Books en andere online beschikbare bronnen.
- Digitalisering gemeenteraadsnotulen 1811 – ca. 2000.
- De affiches van de collectie Buren zijn gedigitaliseerd.
- Actief deelgenomen aan het werk van de Stichtingen Vrienden van het RAR en Vrienden van de Bommelerwaardse Archieven.
 - Het RAR heeft zich actief ingezet voor het initiatief van De Ree Archiefbeheerssystemen 'Mijnstudiezaal', een mogelijkheid om via de website vragen te stellen die kort en snel beantwoord kunnen worden door onze medewerkers, maar eventueel ook door medewerkers van andere archiefdiensten die aangesloten zijn bij Mijnstudiezaal. Het RAR adopteert dit platform als een volwaardig digitaal dienstverleningskanaal.

Niet of deels gerealiseerd:

- Door de verschuiving van de focus van met name de beeldspecialist in het kader van het verbetertraject, de reorganisatie en de afronding van zijn opleiding is het maken van de instructievideo's uitgesteld tot 2017.
- Door het wegvallen van uren in het team beheer & behoud is het digitaliserings klaar maken van een 2^e reeks gemeenteraadsnotulen niet gelukt. Dit staat nu in het programma voor 2017.
- De historische informatiemappen zijn niet helemaal gereed. Er wordt samen met een stagiaire meteen gekeken naar een digitale oplossing van deze mappen.

Extra gerealiseerd:

- De digitale afhandeling van de aanvraag/uitleenadministratie naar bezoekers van de studiezaal en de gemeenten met de papieren aanvraagbriefjes is gestopt. Het RAR heeft als één van de eerste archiefdiensten in Nederland de digitale looplijst in het archiefbeheerssysteem MaisFlexis in gebruik genomen. Daarbij heeft de dienst de producent geholpen bij het verbeteren van de applicatie en een promotiefilmpje gemaakt.
- Op de website van het RAR zijn archieftoegangen en nadere toegangen toegankelijk gemaakt als open data, via een speciaal daarvoor ingerichte zoekingang. In totaal is 81% van alle bronnen op dit moment beschikbaar zijn als open data beschikbaar gesteld.
- PID Wijzer (Persistent Identifier=permanente link) van Nederlands Collectief Digitale Duurzaamheid voor het RAR ingevuld en meegewerkt aan de voorlichtingen film voor de hele sector. In 2017 zal het toegepast worden in de archiefbeheerssysteem.
- Door het gebruik van de digitale Transcriptie tool zijn er ca. 1100! transcripties van charters van Tiel, Buren, Culemborg, privilegeboeken Buren en Zaltbommel en cartularia van Zaltbommel en Culemborg gereed gekomen en beschikbaar via de website.

Gemeente/ waterschap

Het product 'Gemeenten en waterschap' heeft tot doel het ten dienste van de aangesloten gemeenten en/of het waterschap Rivierenland verstrekken van informatie en verrichten van publieksgerichte en educatieve activiteiten.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Er is een pilot business case in concept geformuleerd voor het opzetten van een workflow voor scanning on demand, vooral bedoeld om de gemeente te ontzorgen m.b.t. digitalisering van de benodigde dossiers en het behoud van deze dossiers zelf.
- Er is meegewerkt aan vraag en aanbod gestuurde projecten en/of verzoeken van de gemeenten.

Tentoonstellingen

Het product 'Tentoonstellingen' heeft tot doel het in eigen huis en extern in expositievorm presenteren van onderdelen van de eigen archieven en collecties aan een breed publiek.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Er werden diverse tentoonstellingen georganiseerd:
 - Expositie in de binnenstad van Tiel i.s.m. Modehuis Blijdesteijn naar aanleiding van schenking van het bedrijfs- en familiearchief Van Blijdesteijn aan het RAR
 - Kinderen in de archieven (i.c.m. Open dag)
 - Aan het oog onttrokken, met werken van 15 kunstenaars uit de regio, die op basis van "verborgen archief verhalen" gemaakt zijn
 - Rivierenland 40-45 n.a.v. het boek met bijzondere foto's die het beeldverhaal vertellen van Rivierenland gedurende WOII, aansluitend Digitale expositie met foto's die het boek niet hebben gehaald (incl. lezingen).
- Tentoonstellingen van derden, gerelateerd aan het werk, de bronnen en de bewoners in de regio het RAR:
 - Sloop, van Rudi van Amersfoort in het kader van het bouw van Cultuurcluster in Tiel, met daarin combinatie van spannende prenten en oude foto's van de gesloopte kantoor Gasbedrijf (incl. lezing)
 - Maarten Rots, fotokunstproject met Tiel in detail (incl. lezing)
 - Hollandse invloeden in Pools keramiek (met bruiklenen uit buitenland).
- Voor de programmering van het nieuwe cultuurcluster Westluidense Poort is meegedacht over inrichting van het historisch informatiepunt i.s.m. het museum.
- Voor de programmering van jubileumviering 700 Culemborg in 2018 is meegedacht over de opzet van tentoonstelling en gerelateerde activiteiten i.s.m. Museum Elisabeth Weeshuis.

Educatie en promotie

Het product 'Educatie en promotie' heeft tot doel het op eigen initiatief, op aanvraag of in samenwerking met derden verrichten van publieksgerichte en educatieve activiteiten (hetzij voor het publiek in het algemeen hetzij voor specifieke doelgroepen) en het uitgeven van publicaties.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

Promotie o.a.

- "Rens in het archief" educatief filmpje gemaakt voor programma Reizen in de Tijd i.s.m. Gelders Erfgoed wint de eerste Internationale Publieksprijs ICA in Zuid-Korea.
- Meegedaan aan verkiezing "Stuk van het Jaar" in het kader van de Maand van Geschiedenis met het Overstromingskaartje van het werkgebied uitgegeven in 1853 t.b.v. de slachtoffers van de waterramp (@@ Carla – hoeveel stemmen uitgebracht).
- 4 x archivarissenspreekuur in Bommelerwaard georganiseerd op locaties van Bibliotheek Rivierenland (in totaal 12 personen aanwezig).
- Cursus oud-schrift voor beginners. (12 deelnemers)

Educatie o.a.

- Deelname aan Huis der Verhalen met een verhaal van Evan Jansen voor de leerlingen van groep 8.
- Meegedaan aan TopWeek van Cambiumcollege in Zaltbommel over WOII bronnen i.s.m. met journalist Bert-Jan Kers.
- Ontwikkeling en uitvoering van diverse lessen (al dan niet binnen regionaal programma Reizen in de Tijd) voor in totaal ca. 475 leerlingen in basis en voortgezet onderwijs.

Bibliotheek

Het product 'Bibliotheek' heeft tot doel het opbouwen van de regionale historische collectie ter ondersteuning van de uitvoering van de taken van de dienst en het verrichten van het historisch onderzoek.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Ontdubbelen objecten in bibliotheek en documentatie collecties.
- Ca. 585 nieuwe beschrijvingen aan de bibliotheek collecties toegevoegd.
- Samen met vrijwilligers is een begin gemaakt met het digitaliseren van oude drukken, waarvan nu ca. 30 beschikbaar zijn voor de koppeling op de website.

Fotografie multimedia

Het product 'Fotografie en multimedia' heeft tot doel ondersteuning bieden aan de onderwijsprojecten, tentoonstellingen en andere educatieve uitingen. Ook wordt er ingezet op de digitalisering van de archieven en collecties en wordt meegewerkt aan het behoud en de ontsluitingen van het kwetsbare audiovisueel materiaal. (zie ook ontsluiting).

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Verschillende analoge films zijn gedigitaliseerd, waaronder 9 bedrijfsfilms van Maatschappij De Betuwe te Tiel, 6 bedrijfsfilms van Maasglas/Glaverbel te Tiel, 3 videobanden van de gemeente Hedel, 2 privé-films van de voetballer S. Tahamata.
- Maandelijks werden verschillende opdrachten voor de levering van digitale bestanden verwerkt ten behoeve van particulieren, nieuwe uitgaven, kranten. Maar ook ten behoeve van de aankleding van interieurs in publieke ruimten. (voor zover mogelijk als 'open data' ter beschikking gesteld)
- Er zijn ruim 140.000 krantenpagina's gedigitaliseerd en via OCR toegankelijk gemaakt. Alle pagina's zijn via de website beschikbaar en doorzoekbaar.
- Er zijn vele afzonderlijke archiefbestanden gedigitaliseerd en online toegankelijk gemaakt op verzoek van onderzoekers en op verzoek van de eigen organisatie, zoals een 18^e eeuws afschrift van het Chronicon Tielense (0001/1871), een kroniek van Culemborg (1575/107), notulen van een Reciteer Collegie in Buren (1575/87), een register met afschriften van stadsprivileges van Zaltbommel (3020/131, dit register is tevens getranscribeerd) of een testament van de heer van Ammerzoden (3146/108).
- Alle 'moederbestanden' van gedigitaliseerd (analoog) materiaal zijn geplaatst op een fileserver. Deze server is in tweevoud uitgevoerd. In totaal is er nu ruimte voor 54 TB aan digitale bestanden. Iets meer dan de helft van deze ruimte is nu benut. Alle bestanden zijn nu op toegangsnummer geplaatst. In 2017 zal een laatste controle volgen, waarna de externe schijven en cd's/dvd's vernietigd kunnen worden.

Niet of deels gerealiseerd:

- Het project, waaraan het RAR eind 2013 is begonnen, om alle registers van vrijwillige rechtspraak in de rechterlijke archieven van voor 1811 te digitaliseren is afgerond. Enkele registers kunnen niet intern gedigitaliseerd worden en moeten nog extern verwerkt worden. De beelden zijn niet in 2016 gekoppeld; dit staat nu op het programma voor 2017.

Toezicht

Het product 'Toezicht' heeft tot doel de toetsing van de kwaliteit van het archief- en informatiebeheer aan wettelijke eisen en de veiligstelling van in de toekomst over te dragen wettelijk te bewaren archiefbescheiden.

In dit programmaonderdeel zijn onder meer de volgende producten gerealiseerd:

- Afleggen van inspectiebezoeken in totaal circa 29 bezoeken. (25 gepland)
- Het uitbrengen van inspectierapporten en jaarverslagen.
- Controle van gemeentelijke vernietigingslijsten.
- Vervolg projecten vervanging met o.a. beoordeling van handboeken.
- Implementatie van het TMLO (toepassingsprofielen metadatering lokale overheden) met o.a. nulmeting mapping bij alle aangesloten gemeenten.
- Actualisatie van de notitie selectie en vernietiging t.b.v. de aangesloten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen.
- Controle t.a.v. compleet en logisch overzicht archiefinformatie van de aangesloten gemeenten (op basis van de KPI's).

Extra gerealiseerd:

- Pilot e-depot met Gelders Archief op basis van 2 datasets van de gemeente Zaltbommel.
- Als uitwerking van verbetertraject: scheiding van inspectie- en adviestaken.
- Introductie WHO (wet hergebruik overheidsinformatie) en samenstellen van een procedure daarvoor voor het RAR.
- Concept handboek vervanging opgesteld voor het RAR zelf, als voorbereiding tot het in gebruik nemen van eigen DMS-systeem met Cloud-componenten.
- Kick-off bijeenkomst SIO (Strategisch Informatie Overleg waarvan invoering verplicht is voor de gemeenten).

Ondertekening voor akkoord

Tiel, 23 maart 2017

Secretaris

Voorzitter

OVERIGE GEGEVENS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van Regionaal Archief Rivierenland

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Regionaal Archief Rivierenland te Tiel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva per 31 december 2016 van Regionaal Archief Rivierenland in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het referentiekader

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. het overzicht van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Regionaal Archief Rivierenland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Besluit begroting en verantwoording en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen (Besluit begroting en verantwoording).

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen.

De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

Zaltbommel, 23 maart 2017

FSV Accountants + Adviseurs B.V.

Was getekend

Y.G.P.M. Viguurs AA

BIJLAGE

Toelichting doorbelasting

De uren worden doorbelast aan de desbetreffende kostenplaatsen en producten.

In verband hiermee zijn drie tarieven vastgesteld:

	Uren		basis	opslag	totaal	totaal generaal
Directie/teamleiders	4254	356.645	83,84	2,50658	86,34	367.308
Medewerkers	14740	769.746	52,22	1,56137	53,78	792.760
Derden	2689	24.321	9,05	0,27047	9,32	25.048
	<u>21682</u>	<u>1.150.712</u>				<u>1.185.116</u>

Verdeling uren directeur/teamleiders:		Uren	Tarief	Totaal
45	Huisvesting	324	86,34	27.976
46	Organisatie/beheer/administratie	1954	86,34	168.716
47	Automatisering	314,5	86,34	27.155
40	Verwerving	199	86,34	17.182
40	Materiële verzorging	54	86,34	4.663
41	Ontsluiting	280	86,34	24.176
42	Dienstverlening publiek	373	86,34	32.206
42	Dienstverlening gemeente en Waterschap	40,5	86,34	3.497
42	Tentoonstellingen	107	86,34	9.239
42	Educatie	276	86,34	23.831
42	Bibliotheek	28	86,34	2.418
42	Fotografie en multimedia	201	86,34	17.355
43	Toezicht	103	86,34	8.893
		<u>4254</u>		<u>367.308</u>

Verdeling uren medewerkers:		Uren	Tarief	Totaal
45	Huisvesting	202	53,78	10.865
46	Organisatie/beheer/administratie	2653	53,78	142.691
47	Automatisering	1085	53,78	58.356
40	Verwerving	289,5	53,78	15.571
40	Materiële verzorging	900	53,78	48.406
40	Restauratie	0	-	-
41	Ontsluiting	4247,5	53,78	228.451
42	Dienstverlening publiek	2014,5	53,78	108.349
42	Dienstverlening gemeente en Waterschap	58,5	53,78	3.146
42	Tentoonstellingen	168,5	53,78	9.063
42	Educatie	314,5	53,78	16.915
42	Bibliotheek	1087,5	53,78	58.491
42	Fotografie en Multi Media	85	53,78	4.572
43	Toezicht	1634	53,78	87.884
		<u>14739,5</u>		<u>792.760</u>

Verdeling uren derden:		Uren	Tarief	Totaal
41	Ontsluiting	106	9,32	988
45	Huisvesting	0	9,32	-
46	Organisatie/beheer/administratie	570	9,32	5.311
40	Materiële verzorging	1022	9,32	9.522
42	Dienstverlening publiek	681	9,32	6.345
42	Dienstverlening gemeenten waterschap	309,5	9,32	2.884
		<u>2688,5</u>		<u>25.048</u>

Verdeling uren totaal		Uren	Totaal
45	Huisvesting	526	38.840
46	Organisatie/beheer/administratie	5177	316.718
47	Automatisering	1399,5	85.512
40	Verwerving	488,5	32.753
40	Materiële verzorging	1976	62.591
40	Restauratie	0	-
41	Ontsluiting	4633,5	253.615
42	Dienstverlening publiek	3068,5	146.900
42	Dienstverlening gemeenten en Waterschap	408,5	9.527
42	Tentoonstellingen	275,5	18.302
42	Educatie	590,5	40.746
42	Bibliotheek	1115,5	60.909
42	Fotografie en Multi Media	286	21.927
43	Toezicht	1737	96.778
		<u>21682</u>	<u>1.185.116</u>

Definitieve kosten investering nieuwbouw RAR

Onderdeel	Kosten	Subsidie Provincie	Afwaardering actief	Investering na subsidie & afwaardering	Annuïteit jaren	Afschrijving 2015 bestanddeel	Boekwaarde 31-12-2015	Totaal kapitaallasten (annuïteit)	Rente 2016 bestanddeel	Afschrijving 2016 bestanddeel	Totale afschrijving t/m 2016	Boekwaarde 31-12-2016
grondkosten	899.336	102.524	58.569	738.243	rente		738.243	35.067	35.067			738.243
bouwkosten	3.190.925	361.942	204.197	2.624.786	40	26.545	2.521.951	147.765	119.959	27.806	130.641	2.494.145
installaties*	1.571.649	178.269	95.929	1.297.451	20	46.152	1.118.944	101.784	53.440	48.344	226.851	1.070.600
inventaris	990.573	112.925	53.886	823.762	10	76.156	530.362	105.389	25.615	79.773	373.173	450.589
advieskosten	639.069	74.340	40.762	523.967	40	5.295	503.446	29.497	23.951	5.547	26.068	497.899
bijkomende kosten heffingen	89.561		6.465	83.096	40	837	79.849	4.678	3.801	877	4.124	78.972
rentekosten	394.447		28.471	365.976	40	3.670	351.672	20.603	16.759	3.844	18.148	347.828
startkosten	147.035		10.613	136.422	40	1.376	131.085	7.680	6.239	1.441	6.778	129.644
diversen opdrachtgever	102.187		7.377	94.810	40	958	91.105	5.337	4.334	1.004	4.709	90.101
totaal	8.024.782	830.000	506.269	6.688.513		160.989	6.066.657	457.800	289.164	168.636	790.492	5.898.021

Uitgangspunten:

Rente 4 3/4 %

Annuïteit 40 jaar = 0,056296

Annuïteit 20 jaar = 0,078449

Annuïteit 10 jaar = 0,127936

Verdeling subsidie provincie naar rato enkele kostenonderdelen 11,4 %

Rente Energie BV 4½ % x 316.510 = 14.242; betreft rente van verstrekte lening (schuldigerkenning middels akte recht van opstal t.b.v. WKO-installatie)

* normbepaling kosten installaties: 33% van de totale bouw- en installatiekosten (4.738.697)

Rente lening Energie BV

14.242

Per saldo lasten

443.558

Weerstandsvermogen en risicoanalyse

De volgende reserves worden tot weerstandsvermogen gerekend:

Naam reserve	Saldo aan het eind van het dienstjaar 2015	Saldo aan het eind van het dienstjaar 2016	Saldo aan het eind van het dienstjaar 2017	Saldo aan het eind van het dienstjaar 2018	Saldo aan het eind van het dienstjaar 2019
Reserve Informatisering/digitalisering/bedrijfvoering	277.115	246.913	111.707	111.707	107.449
Reserve uitbreiding archiefdepot	116.992	57.481			
Algemene reserve	71.604	72.803	104.803	114.803	124.803
Reserve project educatie	8.000	8.000			
Reserve automatiseringsfonds oud SAB	41.960	30.742	15.742	5.742	0
TOTAAL bestemmingsreserves	515.671	415.939	232.252	232.252	232.252
Ratio van weerstandsvermogen	2,22	1,79	1,00	1,00	1,00

De geïnventariseerde risico's zijn gebaseerd op de d.d. 27.11.2014 door AB vastgestelde Adviesnota Weerstandsvermogen en Risico's en komen neer op bedrag van minimum € 232.000